II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Ιανουαρίου 2006

σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Σουηδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2005) 5532]

(Το κείμενο στη σουηδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2006/347/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95 παράγραφος 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Κοινοτική νομοθεσία

(1) Με την οδηγία 76/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1975, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα λιπάσματα [1], θεσπίστηκαν οι απαιτήσεις για τη διάθεση στην αγορά των λιπασμάτων με το χαρακτηρισμό «λίπασμα ΕΚ».

(2) Στο παράρτημα Ι της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ ορίζεται ο τύπος του λιπάσματος και οι αντίστοιχες απαιτήσεις, π.χ. σε σχέση με τη σύνθεσή του, που πρέπει να ικανοποιεί κάθε λίπασμα που φέρει το χαρακτηρισμό «λίπασμα ΕΚ». Τα «λιπάσματα ΕΚ» που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με την περιεκτικότητά τους σε κύρια συστατικά, δηλαδή σε άζωτο, φώσφορο και κάλιο.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ τα κράτη μέλη δεν μπορούσαν να απαγορεύσουν, να περιορίσουν ή να παρεμποδίσουν, για λόγους σχετικούς με τη σύνθεση, την αναγνώριση, την επισήμανση και τη συσκευασία, τη διάθεση στην αγορά των λιπασμάτων που φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» και που ανταποκρίνονται στις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας.

(4) Με την απόφαση 2002/399/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 2002, για τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Σουηδίας, δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ, σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο [2], χορηγήθηκε παρέκκλιση από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ βάσει της οποίας εγκρίθηκαν οι σουηδικές διατάξεις που απαγορεύουν την κυκλοφορία στη σουηδική αγορά λιπασμάτων με περιεκτικότητα σε κάδμιο που υπερβαίνει τα 100 γραμμάρια ανά τόνο φωσφόρου. Η εν λόγω παρέκκλιση ίσχυε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

(5) Η οδηγία 76/116/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε, αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τα λιπάσματα [3].

(6) Το άρθρο 35 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 ορίζει ότι οι παρεκκλίσεις από το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, που παραχωρήθηκαν από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 6 της συνθήκης, θα νοούνται ως παρεκκλίσεις από το άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού και θα συνεχίσουν να παρέχουν αποτελέσματα παρά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

[1] ΕΕ L 24 της 30.1.1976, σ. 21· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 2003.

[2] ΕΕ L 138 της 28.5.2002, σ. 24.

[3] ΕΕ L 304 της 21.11.2003, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2076/2004 (ΕΕ L 359 της 4.12.2004, σ. 25).

(7) Με την αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 εξαγγέλλεται ότι η Επιτροπή θα εξετάσει το ζήτημα της τυχαίας παρουσίας καδμίου στα ορυκτά λιπάσματα και, εφόσον απαιτείται, θα εκπονήσει πρόταση κανονισμού την οποία θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(8) Βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες για την προπαρασκευή πρότασης της Επιτροπής σχετικά με το κάδμιο στα λιπάσματα.

2. **Η προσχώρηση της Σουηδίας**

(9) Η Σουηδία προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Ιανουαρίου 1995. Η πράξη προσχώρησης [4] θεσπίζει μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τη χρήση και την εμπορία του καδμίου στο εν λόγω κράτος. Στο άρθρο 112 παράγραφος 1 προβλέπεται ότι στη διάρκεια περιόδου τεσσάρων ετών από την ημερομηνία προσχώρησης, οι διατάξεις του παραρτήματος XII της εν λόγω πράξης δεν εφαρμόζονται στη Σουηδία, σύμφωνα με το εν λόγω παράρτημα και υπό την επιφύλαξη των διατάξεών του. Το άρθρο 112 και το σημείο 4 του παραρτήματος XII της πράξης προσχώρησης προβλέπουν ότι το άρθρο 7 της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ, όσον αφορά την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, δεν εφαρμόζεται στη Σουηδία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 και ότι οι διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ θα αναθεωρηθούν σύμφωνα με τις κοινοτικές διαδικασίες έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998.

(10) Το άρθρο 2 της πράξης προσχώρησης προβλέπει ότι «από την προσχώρηση, οι διατάξεις των αρχικών συνθηκών και οι πριν από την προσχώρηση πράξεις των οργάνων δεσμεύουν τα νέα κράτη μέλη και εφαρμόζονται έναντι αυτών υπό τους όρους που προβλέπονται στις συνθήκες αυτές και στην παρούσα πράξη». Το άρθρο 168 της πράξης προσχώρησης ορίζει ότι «τα νέα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τα μέτρα που χρειάζονται για να συμμορφωθούν, από την προσχώρησή τους, προς τις διατάξεις των οδηγιών και αποφάσεων, κατά την έννοια του άρθρου 189 (νυν άρθρο 249) της συνθήκης ΕΚ […], εκτός εάν στον κατάλογο του παραρτήματος XIX ή σε άλλες διατάξεις της παρούσας πράξης προβλέπεται προθεσμία».

(11) Η οδηγία 98/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [5], τροποποίησε στη συνέχεια την οδηγία 76/116/ΕΟΚ όσον αφορά τη διάθεση στην αγορά της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο. Το άρθρο 1 προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η Σουηδία μπορεί να απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά της επικράτειάς της λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο σε συγκεντρώσεις ανώτερες εκείνων που είχαν καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο κατά την ημερομηνία της προσχώρησης και ότι η παρέκκλιση αυτή ισχύει για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1999 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001.

(12) Στις 7 Δεκεμβρίου 2001, το Βασίλειο της Σουηδίας κοινοποίησε την υπάρχουσα εθνική νομοθεσία, που παρεκκλίνει από τις διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα λιπάσματα. Ύστερα από προσεκτική εξέταση, με την απόφαση 2002/399/ΕΚ δόθηκε παράταση στην παρέκκλιση από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

3. **Εθνικές διατάξεις**

(13) Το «διάταγμα για τα χημικά προϊόντα (απαγορεύσεις διακίνησης, εισαγωγής και εξαγωγής)» (1998:944) [6] περιέχει διατάξεις που αφορούν, μεταξύ άλλων, τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, συμπεριλαμβανομένων των λιπασμάτων με την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ». Το τμήμα 3 παράγραφος 3 του διατάγματος προβλέπει ότι τα λιπάσματα που εμπίπτουν στους δασμολογικούς κωδικούς 25.10, 28.09, 28.35, 31.03 και 31.05 που περιέχουν κάδμιο σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από 100 γραμμάρια ανά τόνο φωσφόρου απαγορεύεται να πωλούνται ή να μεταφέρονται.

(14) Οι διατάξεις που αφορούν τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο ισχύουν από το 1985, μετά την έκδοση του «διατάγματος για το κάδμιο» (1985:839). Το «διάταγμα για τα χημικά προϊόντα» (1998:944) κωδικοποιεί διάφορες διατάξεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχει το «διάταγμα για το κάδμιο» (1985:839).

II. **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

(15) Το Βασίλειο της Σουηδίας γνωστοποίησε στην Επιτροπή, με επιστολή του με ημερομηνία 29 Ιουνίου 2005, ότι σκοπεύει, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ, να συνεχίσει να εφαρμόζει από την 1η Ιανουαρίου 2006 τις εθνικές διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο. Οι σουηδικές αρχές ζητούν παράταση της τρέχουσας παρέκκλισης που παραχωρήθηκε με την απόφαση 2002/399/ΕΚ.

(16) Σε επιστολή της με ημερομηνία 29 Ιουλίου 2005, η Επιτροπή ενημέρωσε τις σουηδικές αρχές ότι είχε παραλάβει την κοινοποίηση βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 4, και ότι η εξάμηνη περίοδος για την εξέτασή της, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6, άρχιζε στις 30 Ιουνίου 2005, δηλαδή την επόμενη ημέρα από την παραλαβή της κοινοποίησης.

[4] ΕΕ C 241 της 29.8.1994, σσ. 41 και 316.
[5] ΕΕ L 18 της 23.1.1999, σ. 60.
[6] Συλλογή της Σουηδικής Νομοθεσίας (SFS Svensk Författningssamling) της 14ης Ιουλίου 1998.

(17) Σε επιστολή της με ημερομηνία 10 Αυγούστου 2005, η Επιτροπή ενημέρωσε τα υπόλοιπα κράτη μέλη σχετικά με το αίτημα της Σουηδίας. Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης ανακοίνωση σχετικά με το αίτημα στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([7]) ώστε τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν γνώση των εθνικών μέτρων τα οποία η Σουηδία επιθυμεί να διατηρήσει σε ισχύ.

III. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

1. **Εξέταση της δυνατότητας αποδοχής**

(18) Το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης προβλέπει ότι όταν, αφού το Συμβούλιο ή η Επιτροπή θεσπίσουν ένα μέτρο εναρμόνισης, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 30 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους.

(19) Η κοινοποίηση που υπέβαλαν οι σουηδικές αρχές στις 29 Ιουνίου 2005 επιδιώκει να επιτύχει την έγκριση της παράτασης της ισχύουσας παρέκκλισης που παραχώρησε η απόφαση 2002/399/ΕΚ και μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2005. Η παρούσα απόφαση επιτρέπει στη Σουηδία να διατηρήσει σε ισχύ εθνικές διατάξεις ασύμβατες με εκείνες που αφορούν τη σύνθεση των λιπασμάτων ΕΚ που περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003.

(20) Όπως ήδη αναφέρθηκε, το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 εμποδίζει τα κράτη μέλη να περιορίζουν την κυκλοφορία των λιπασμάτων ΕΚ εξαιτίας της σύνθεσής τους, αλλά οι κανόνες που διέπουν τη σύνθεση δεν ορίζουν καμία οριακή τιμή για την περιεκτικότητα σε κάδμιο. Αυτό σημαίνει ότι, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003, τα λιπάσματα ΕΚ που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του εν λόγω κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά ανεξάρτητα από την περιεκτικότητά τους σε κάδμιο.

(21) Βάσει των προαναφερομένων, είναι σαφές ότι οι εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Σουηδία, στο βαθμό που απαγορεύουν τη διάθεση στην αγορά λιπασμάτων ΕΚ με περιεκτικότητα σε κάδμιο η οποία υπερβαίνει τα 100 γραμμάρια ανά τόνο φωσφόρου, είναι πιο περιοριστικές από εκείνες που περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003.

(22) Οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν από τις σουηδικές αρχές είχαν εκδοθεί το 1985, δηλαδή πριν από την προσχώρηση της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως αναφέρεται παραπάνω, η πράξη προσχώρησης θεσπίζει μεταβατικές διατάξεις που επιτρέπουν στη Σουηδία να συνεχίσει να εφαρμόζει τις εθνικές της διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο στα προϊόντα που διέπονται από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ για περίοδο τεσσάρων ετών. Με την οδηγία 98/97/ΕΚ επιτράπηκε στη Σουηδία να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις προαναφερόμενες διατάξεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001. Με την απόφαση 2002/399/ΕΚ παρατάθηκε η παρέκκλιση έως τον Δεκέμβριο του 2005.

(23) Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 95 παράγραφος 4, όπως ερμηνεύονται βάσει των άρθρων 2 και 168 της πράξης προσχώρησης, η Σουηδία κοινοποίησε στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων που εκδόθηκαν πριν από την προσχώρησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση τις οποίες επιθυμεί να διατηρήσει, συνοδεύοντας το αίτημά της με έκθεση στην οποία παρατίθενται οι λόγοι οι οποίοι κατά τη γνώμη της δικαιολογούν τη διατήρηση των εν λόγω διατάξεων.

(24) Οι λόγοι που επικαλούνται οι σουηδικές αρχές είναι ίδιοι με αυτούς που είχαν ήδη χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν και οδήγησαν την Επιτροπή να χορηγήσει, με την απόφασή της 2002/399/ΕΚ, παρέκκλιση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005. Αυτή η προθεσμία ορίστηκε με βάση την υπόθεση ότι η εναρμονισμένη νομοθεσία θα έχει θεσπιστεί έως το τέλος του 2005. Αν και οι εργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη, η νομοθεσία δεν αναμένεται να εκδοθεί σε κοινοτικό επίπεδο πριν από το τέλος του έτους.

(25) Η κοινοποίηση που υπέβαλε η Σουηδία στις 29 Ιουνίου 2005 για να επιτύχει την έγκριση της διατήρησης των εθνικών διατάξεων κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 κρίνεται, επομένως, αποδεκτή δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4, όπως ερμηνεύεται βάσει των άρθρων 2 και 168 της πράξης προσχώρησης.

2. **Αξιολόγηση πλεονεκτημάτων**

(26) Σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης, η Επιτροπή οφείλει να διασφαλίσει ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που παρέχουν τη δυνατότητα σε ένα κράτος μέλος να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες παρέκκλισης που προβλέπονται από το εν λόγω άρθρο.

(27) Ειδικότερα, η Επιτροπή πρέπει να ελέγχει αν οι διατάξεις που κοινοποιούνται από το κράτος μέλος δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 30 της συνθήκης ή από ανάγκες που έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας.

([7]) ΕΕ C 197 της 12.8.2005, σ. 6.

(28) Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή κρίνει αιτιολογημένη τη θέσπιση τέτοιων εθνικών διατάξεων, οφείλει να εξακριβώσει εάν οι εν λόγω εθνικές διατάξεις αποτελούν ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(29) Η Σουηδία στηρίζει το αίτημά της στην ανάγκη προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Το κάδμιο στα λιπάσματα θεωρείται ότι συνιστά απειλή για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Για την υποστήριξη τους αιτήματός της η Σουηδία αναφέρεται στα συμπεράσματα μιας σουηδικής μελέτης που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2000 ([8]), η οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση των κινδύνων που παρουσιάζουν τα λιπάσματα που περιέχουν κάδμιο.

2.1. *Αιτιολόγηση για λόγους επιτακτικών αναγκών*

(30) Από τα επιστημονικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα μέχρι σήμερα μπορεί να συναχθεί ότι το μεταλλικό κάδμιο και το οξείδιο του καδμίου γενικά μπορούν να θεωρηθούν ότι προκαλούν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία. Συγκεκριμένα, το οξείδιο του καδμίου έχει ταξινομηθεί ως ουσία καρκινογόνος-μεταλλαξιογόνος-τοξική για την αναπαραγωγή, κατηγορίας 2. Υπάρχει επίσης γενική συμφωνία ότι το κάδμιο στα λιπάσματα είναι με μεγάλη διαφορά η σημαντικότερη πηγή εισόδου του καδμίου στο έδαφος και στην τροφική αλυσίδα.

(31) Όσον αφορά το κάδμιο στα λιπάσματα, τα πλέον πρόσφατα στοιχεία από την αξιολόγηση κινδύνου που πραγματοποίησε η Σουηδία μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

— όσον αφορά τα επιφανειακά ύδατα, η σουηδική έκθεση αξιολόγησης κινδύνου αναφέρει ότι «η τιμή PNEC ([9]) που επιλέχθηκε σημαίνει ότι στα περισσότερα ποτάμια της Νότιας Σουηδίας ορισμένοι ζώντες οργανισμοί έχουν ήδη προσβληθεί από το κάδμιο, δηλαδή οι λόγοι χαρακτηρισμού των κινδύνων ([10]) είναι πάνω από 1 ([11]). Εάν επιτραπεί υψηλότερη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αναμένεται να προκύψει αύξηση της έκθεσης και της ανησυχίας για τις επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον»,

— όσον αφορά το έδαφος, η σουηδική έκθεση αξιολόγησης κινδύνου αναφέρει ότι «εάν χρησιμοποιηθεί σουηδικό λίπασμα για εκατό χρόνια στα κοινά σουηδικά εδάφη (PNEC 0,25 mg/kg), δεν θα υπάρχει λόγος ανησυχίας για οικολογικές επιπτώσεις κατά την καλλιέργεια πατάτας ή σιταριού. Θα υπάρχει λόγος ανησυχίας για την καλλιέργεια καρότου αλλά αυτός ο λόγος υφίσταται και στο χρόνο μηδέν. Με τα λιπάσματα ΕΚ θα υπάρχει λόγος ανησυχίας σε κάθε περίπτωση. Στα όξινα, αμμώδη εδάφη που είναι φτωχά σε άργιλο και οργανικές ύλες (PNEC 0,06 mg/kg) προβλέπεται κίνδυνος ακόμη και αν η περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο είναι μηδενική».

([8]) Σουηδική Εθνική Επιθεώρηση Χημικών, Αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον στη Σουηδία από το κάδμιο στα λιπάσματα, 4 Οκτωβρίου 2000.

([9]) PNEC: predicted no effect concentration — προβλεπόμενη συγκέντρωση χωρίς επιπτώσεις.

([10]) Οι λόγοι αυτοί είναι λόγοι PEC/PNEC, όπου PEC είναι η predicted environmental concentration — προβλεπόμενη περιβαλλοντική συγκέντρωση.

([11]) Όταν ο λόγος PEC/PNEC είναι μεγαλύτερος από 1, αυτό δηλώνει ότι θα υπάρξουν δυσμενείς συνέπειες.

(32) Είναι σαφές ότι τα συμπεράσματα αυτά αναφέρονται στη συγκεκριμένη κατάσταση του σουηδικού εδάφους καθώς και στις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στη Σουηδία.

(33) Συμπερασματικά, η αξιολόγηση κινδύνου που πραγματοποιήθηκε από τη Σουηδία καταδεικνύει ότι εάν επιτραπεί η χρήση λιπασμάτων με υψηλότερη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα σε κάδμιο απ' ό,τι σήμερα, αυτό θα οδηγήσει:

— σε ουσιαστική αύξηση της συγκέντρωσης καδμίου στα εδάφη, που με τη σειρά της θα έχει τοξικές επιπτώσεις για τους οργανισμούς του εδάφους. Θα μπορούσαν να εμφανιστούν επίσης απαράδεκτες συγκεντρώσεις στα ρέοντα ύδατα γεωργικών περιοχών,

— σε σημαντική αύξηση της πρόσληψης καδμίου με την τροφή. Το περιθώριο ασφαλείας ανάμεσα στη σημερινή έκθεση στο κάδμιο και στο επίπεδο της «προσωρινής ανεκτής εβδομαδιαίας πρόσληψης» της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας είναι πάρα πολύ μικρό. Για ορισμένες ομάδες υψηλού κινδύνου, όπως οι γυναίκες με χαμηλό απόθεμα σιδήρου στο σώμα, δεν υπάρχουν καθόλου περιθώρια ασφαλείας. Επομένως, η υψηλή πρόσληψη καδμίου με την τροφή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μειωμένη λειτουργία των νεφρών και την αύξηση της οστεοπόρωσης σε μεγαλύτερο αριθμό ατόμων.

(34) Η αξιολόγηση κινδύνου που υπέβαλαν οι σουηδικές αρχές πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες και τη μεθοδολογία που έχουν θεσπιστεί σε κοινοτικό επίπεδο και θεωρείται ότι εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο αξιοπιστίας των πληροφοριών που λαμβάνονται.

(35) Η Επιτροπή εξέτασε ήδη τις πληροφορίες που περιέχονται στην αξιολόγηση κινδύνου στο πλαίσιο της απόφασης 2002/399/ΕΚ με την οποία επετράπη στη Σουηδία να διατηρήσει σε ισχύ τις εθνικές διατάξεις της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

(36) Δεν δόθηκαν άλλα επιστημονικά και τεχνικά δεδομένα από τη Σουηδία το 2005. Η διεργασία σώρευσης είναι αργή και δεν αλλάζει σημαντικά σε περίοδο τριών ετών. Συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί ότι η κατάσταση είναι παρόμοια με αυτή του 2002.

(37) Η εγκυρότητα των δεδομένων που παρείχε η Σουηδία επιβεβαιώνεται από τα ακόλουθα επιστημονικά δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την προπαρασκευή της πρότασης της Επιτροπής σχετικά με το κάδμιο στα λιπάσματα:

— τη γνώμη που διατυπώθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 2002 από την ΕΕΤΟΠ ([12]) [η σημερινή ΕΕΥΠΚ ([13])] σχετικά με τη σώρευση του καδμίου στα καλλιεργήσιμα εδάφη λόγω της χρήσης λιπασμάτων. Η εν λόγω γνώμη βασίστηκε στις εκθέσεις αξιολόγησης κινδύνου εννέα κρατών μελών που εξετάζουν μόνον τη σώρευση και όχι τους ενδεχόμενους κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον· το συμπέρασμα της ΕΕΤΟΠ ήταν ότι η περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο πρέπει να είναι περιορισμένη ώστε να εμποδίζεται η σώρευση του καδμίου στο έδαφος,

— το τελικό σχέδιο της γενικής αξιολόγησης για το κάδμιο και το οξείδιο του καδμίου, του Σεπτεμβρίου 2004, που συντάχθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου ([14]) και το οποίο εξετάζει όλες τις πηγές του καδμίου. Το σχέδιο υιοθετεί τη γνώμη της ΕΕΤΟΠ σχετικά με τη σώρευση στο έδαφος. Αν και αναφέρει ότι η συμβολή από το κάδμιο στα λιπάσματα μπορεί να μην επαρκεί από μόνη της για την πρόκληση σοβαρού και άμεσου κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, χρειάζεται προσοχή, δεδομένου ότι ο κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία δεν μπορεί να αποκλειστεί για όλες τις καταστάσεις τοπικού και περιφερειακού επιπέδου λόγω της μεγάλης ποικιλίας των συγκεντρώσεων του καδμίου στα τρόφιμα, των διατροφικών συνηθειών και του πλαισίου διατροφής.

Εν αναμονή της οριστικοποίησης της γενικής αξιολόγησης κινδύνου για το κάδμιο και το οξείδιο του καδμίου, καθώς και της ενδεχόμενης συνέχειας που θα δινόταν στα μέτρα μείωσης του κινδύνου, η πρόταση της Επιτροπής για το κάδμιο στα λιπάσματα έχει καθυστερήσει.

(38) Μετά την επανεξέταση, συνεπώς, των επιστημονικών στοιχείων βάσει του σουηδικού αιτήματος, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι σουηδικές αρχές κατέδειξαν ότι τα λιπάσματα που περιέχουν κάδμιο παρουσιάζουν κινδύνους για το περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου και ότι οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν από τις σουηδικές αρχές με σκοπό τη μείωση στο ελάχιστο της έκθεσης του σουηδικού περιβάλλοντος σε λιπάσματα που περιέχουν κάδμιο είναι αιτιολογημένες.

2.2. *Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων*

(39) Το άρθρο 95 παράγραφος 6 υποχρεώνει την Επιτροπή να ελέγχει μήπως οι εθνικές διατάξεις αποτελούν μέσον αυθαίρετων διακρίσεων. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, απουσία διακρίσεων σημαίνει ότι οι εθνικοί περιορισμοί στο εμπόριο δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις εις βάρος αγαθών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη.

(40) Οι προβλεπόμενες εθνικές διατάξεις είναι γενικές και εφαρμόζονται τόσο στα εγχώρια όσο και στα εισαγόμενα φωσφορικά λιπάσματα ΕΚ. Επομένως, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσον επιβολής αυθαίρετων διακρίσεων μεταξύ οικονομικών παραγόντων στην Κοινότητα.

2.3. *Απουσία συγκεκαλυμμένων περιορισμών στο εμπόριο*

(41) Κάθε αυστηρότερο εθνικό μέτρο σχετικά με τη σύνθεση των λιπασμάτων ΕΚ που παρεκκλίνει από τις διατάξεις μιας κοινοτικής οδηγίας συνιστά κανονικά εμπόδιο στο εμπόριο. Προϊόντα που μπορούν να διατεθούν νόμιμα στην αγορά στην υπόλοιπη Κοινότητα δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά του υπόψη κράτους μέλους. Το σκεπτικό των διατάξεων του άρθρου 95 παράγραφος 6 είναι να μην επιτρέπεται η εφαρμογή των περιορισμών που βασίζονται στα κριτήρια των παραγράφων 4 και 5 για απρόσφορους λόγους, οι οποίοι στην πραγματικότητα συνιστούν οικονομικά μέτρα που εισάγονται για την παρεμπόδιση της εισαγωγής προϊόντων από άλλα κράτη μέλη προκειμένου να προστατευθεί εμμέσως η εθνική παραγωγή.

(42) Όπως διαπιστώθηκε παραπάνω, υπάρχει πράγματι ανησυχία όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου λόγω της απόθεσης στο έδαφος λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο. Συνεπώς, πραγματικός στόχος του αιτήματος διατήρησης της εθνικής νομοθεσίας φαίνεται να είναι η προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος και όχι η δημιουργία συγκεκαλυμμένων εμποδίων στο εμπόριο.

2.4. *Απουσία εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς*

(43) Η προϋπόθεση αυτή δεν μπορεί να ερμηνευτεί κατά τρόπο που να απαγορεύει την έγκριση οποιουδήποτε εθνικού μέτρου που είναι πιθανόν να επηρεάσει την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς. Στην πράξη, κάθε εθνικό μέτρο που παρεκκλίνει από ένα μέτρο εναρμόνισης που στοχεύει στην εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, συνιστά κατ' ουσία μέτρο που είναι πιθανόν να επηρεάσει την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, για τη διατήρηση του επωφελούς χαρακτήρα της διαδικασίας παρέκκλισης που προβλέπεται από το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή θεωρεί ότι, στα πλαίσια του άρθρου 95 παράγραφος 6, η έννοια του εμποδίου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως ένα δυσανάλογο αποτέλεσμα σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο.

([12]) Επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον.

([13]) Επιστημονική επιτροπή για την υγεία και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους.

([14]) ΕΕ L 84 της 5.4.1993, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

(44) Λόγω των κινδύνων που υπάρχουν τόσο για το περιβάλλον όσο και για την υγεία του ανθρώπου, εξαιτίας της απόθεσης λιπασμάτων που περιέχουν κάδμιο στο σουηδικό έδαφος, και λαμβάνοντας υπόψη ότι:

— όπως αναφέρεται παραπάνω, η πράξη προσχώρησης και η οδηγία 98/97/ΕΚ επέτρεψαν στη Σουηδία να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τις εθνικές διατάξεις της σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο εν αναμονή της ολοκλήρωσης της αναθεώρησης της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ όσον αφορά το ζήτημα της περιεκτικότητας των λιπασμάτων σε κάδμιο,

— η απόφαση 2002/399/ΕΚ επέτρεψε στη Σουηδία να διατηρήσει τις εθνικές της διατάξεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005 βάσει της αξιολόγησης κινδύνου που υπέβαλαν οι σουηδικές αρχές,

— οι τρέχουσες εργασίες εντός της Επιτροπής για την προσέγγιση των κοινοτικών οριακών τιμών για την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι λιγότερο περιοριστικά μέτρα θα παρείχαν επαρκή προστασία για την υγεία και το περιβάλλον στη Σουηδία. Η αξιολόγηση κινδύνου δείχνει ότι οι ειδικές κλιματικές και εδαφικές συνθήκες στη Σουηδία απαιτούν εθνικές διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος, διότι ορισμένες περιοχές είναι πιο ευάλωτες στις εισροές καδμίου λόγω του όξινου pH του εδάφους στις εν λόγω περιοχές. Η διαλυτότητα του καδμίου αυξάνεται σε όξινο περιβάλλον και, συνεπώς, το κάδμιο μπορεί να απορροφηθεί ευκολότερα από τις καλλιέργειες.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι, σε αυτό το στάδιο της αναθεώρησης, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι εθνικές διατάξεις θα αποτελέσουν δυσανάλογο εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους.

2.5. *Χρονικός περιορισμός*

(45) Η χρονική περίοδος για την οποία χορηγείται η παρέκκλιση πρέπει να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει στη μεν Επιτροπή να προτείνει, στο δε Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εκδώσουν, νομοθετική πράξη σχετικά με τη χρήση καδμίου στα λιπάσματα σε κοινοτικό επίπεδο. Για να αποφευχθούν οι ενδεχόμενες καθυστερήσεις κατά τη διοργανική συζήτηση, οι διατάξεις της ισχύουσας απόφασης πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ έως ότου εφαρμοστεί το εναρμονισμένο μέτρο σε επίπεδο ΕΕ.

IV. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(46) Με βάση τα προαναφερόμενα, συνάγεται ότι το αίτημα του Βασιλείου της Σουηδίας για τη διατήρηση των εθνικών διατάξεων οι οποίες είναι πιο περιοριστικές από τις διατάξεις της οδηγίας 76/116/ΕΟΚ όσον αφορά την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, το οποίο υποβλήθηκε στις 29 Ιουνίου 2005, μπορεί να γίνει δεκτό.

(47) Επιπλέον, η Επιτροπή κρίνει ότι οι εθνικές διατάξεις:

— δικαιολογούνται από τις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου,

— είναι ανάλογες των επιδιωκόμενων στόχων,

— δεν συνιστούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων, και

— τα μέτρα δεν συνιστούν συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών.

Συνεπώς, η Επιτροπή εκτιμά ότι μπορούν να εγκριθούν,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 εγκρίνονται οι σουηδικές διατάξεις που απαγορεύουν τη διάθεση στη σουηδική αγορά λιπασμάτων με περιεκτικότητα σε κάδμιο που υπερβαίνει τα 100 γραμμάρια ανά τόνο φωσφόρου.

Η παρέκκλιση αυτή ισχύει έως ότου αρχίσουν να ισχύουν σε κοινοτικό επίπεδο εναρμονισμένα μέτρα για το κάδμιο στα λιπάσματα.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Σουηδίας.

Βρυξέλλες, 3 Ιανουαρίου 2006.

Για την Επιτροπή
Günter VERHEUGEN
Αντιπρόεδρος